

PRES-SERVIS

NOVINSKO-IZDAVAČKO PREDUZEĆE SAVEZA
NOVINARA JUGOSLAVIJEPRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTSBEOGRAD — Knez Mihailova 2/X — Pošt. fah 842
Tel. 621-578 — Žiro račun — Current Account 608-1-251-1SLUŽBA DOKUMENTACIJE
CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista

Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА

Скопје

15. 1. 1969

Таписеријата-скапа уметност

Димче Коцо: Таписеријата е тешка работа која уште во почетокот бара големи вложувања

Изложбата на Коцо во Скопје е прво негово побемно прикажување пред ликовната публика. Изложбата е ретроспективна и на неа има дела остварени пред повеќе од десет години, од пред неговата самостојна изложба во 1959 година во Скопје. Пред тоа, само уште двапати Коцо има излагано свои ликовни дела: 1938 година во Охрид и 1957 во Скопје.

Во разговор со Димче Коцо се интересиравме зошто авторот не се презентира почесто во ликовните салони, кога видливо на оваа изложба, има толку многу експонати (на изложбата се прикажани 129 дела: таписерии, слики, скулптури цртежи).

— Оваа изложба и сам ја планирав, но не во овој термин, не за оваа година. Ја оставив за понатаму. Меѓутоа, Галеријата исто така ја планираше изложбата, и тоа токму

во ова време. Јас сакав сега повеќе да прикажам таписерии, да имам две сали со таписерии, но немав време. Ако прикажев двојно повеќе таписе-

рии, отколку што сега се поместени во Галеријава, ќе го кажам токму она што го сакав: дека сум свртен кон една гранка на уметноста која кај

Димче Коцо: „Борба на птици“, таписерија (Од изложбата во Уметничката галерија)

нас не е многу негувана.

— Таписериите и сега доминираат. Но, не интересира: има 10 години од последната Ваша самостојна изложба во Скопје. Кои дела се од овој период?

— Таписериите. Сите таписерии и сите цртежи, освен пет со мотиви од Охрид.

— Меѓу цртежите што настанаа последниве години и сликите од пред повеќе од десет години има нешто многу слично.

— Па цртежите се попречитена форма на моите слики, повеќе — на скулптурите. Сметам дека цртежот е најзворен и најдекавтен на интенциите на уметникот. Основната мисла е во цртежот. Во сликите, или скулптурата само се развива таа мисла.

— Се прикажувате во четири ликовни гранки. Што најмногу сакате да работите?

— Најмногу „ми лежи“ таписеријата, скулптурата, и како база за тоа — цртежот.

— Таписеријата е тешка работа, бавна, бара време...

— Таписеријата е навистина тешка работа. Но, тој што сме

та да ја прави, и уште сам да ја изведе, расчистил со тоа дека уметничкото дело бара многу труд. Ако мислата дека најголемиот дел за успехот е во работата се однесува за други гранки на уметноста, тогаш таа мисла е основна за таписеријата. За овие десет години, колку што работам на тоа, јас направив само 13 таписерии.

— Постои разлика меѓу цртежите за скулптура и за таписерија?

— Сосем сигурно — да.

— Изложениве цртежи ќе бидат претопени во таписерии, скулптури?

— Не. Овие цртежи ќе останат — цртежи, освен неколку што можат да се транспонираат. Таписеријата има свои карактеристики што произгледуваат од материјалот од кој се произведува делото и од ликовниот пат на реализирањето.

— Можете ли да ни кажете зошто кај нас малку се работи таписеријата?

— Па има уметници кои работат на тоа, како Димче Протугер, Душко Стојаноски, Рада Петрова, Момчило Петровски, Работеше и Личеноски. Но по интензивно и понастојчиво јас се занимавам со таписерија. Таписеријата е скапа работа. Не само што бара многу време, туку уште во почетокот бара големи вложувања во материјал и за изведувач — ако уметникот сам не ја изведува својата работа, ако го прави само картонот и ако го доведува на друго лице. Вложувањата, реков, се големи. За таписерија од 50 кв. м. потребни се 2000 динари за реализација. А се работи бавно: за еден месец не може да се реализира повеќе од 1 кв. м. Во странство се прават таписерии во големи размери.

— Да, Лирса прави огромни таписерии.

— Лирса ме покани да учествувам на една изложба во Лозана со таписерија од 12 кв. м. Не ќе учествувам, зашто немам простор каде да работам таква таписерија (работам в кујна долга само 2 м.) а реализацијата е неможна без 6000 динари за материјал и изведувач.

— Кои се папштата за развивањето на оваа уметничка гранка?

— Треба да има порачка и претпријатие што би ги изведувало работите, се разбира под контрола на авторот. Тоа не значи дека кај нас нешто не се организира. Кај младите постои интересирање за таписеријата.

(О. Сп.)